

og hvad man fra Finansministerens Side lægger ind i denne Forhandlingsret. Vi har faaet en Henvendelse fra Centralorganisationen af Tjenestemænd, i hvilken der peges paa forskellige Grunde, hvorfor man ikke kan godkende eller gaa ind paa den Lønningsrevision, her er Tale om, og man skriver til sidst som det absolut afgørende „fordi Tjenestemændene mener sig berettigede til at kræve respekteret den Aftale om Lønningsordningen gældende indtil 1. April 1928, som blev truffet ved Forhandling mellem Regeringen og Tjenestemændenes Organisationer først paa Aaret 1925, og som Rigsdagen i det væsentlige uforandret gav sin Tilslutning gennem Vedtagelser af Lovene af 1. og 18. April samme Aar“. Og senere følger man til: „Kan Staten bryde en indgaaet lønningsmæssig Forpligtelse overfor sine Tjenestemænd, eller kan den det ikke — det er Spørgsmaalet“. Nu oplyste Finansministeren, hvad vi i øvrigt ved, at der i Loven af 1. April 1925 om Konjunkturtillæg ikke staar, at den først skal revideres i Marts 1928. Der staar, at Forslag om en Revision skal fremsættes *senest* 1. Marts 1928, og det turde dog være givet, at efter almindelig Sprogbrug maa „senest“ betyde, at man meget vel kan optage en Revision før. Dette blev der ogsaa gjort opmærksom paa af flere ærede Ordførere, bl. a. af det ærede Medlem Hr. Parkov. Forholdet er vist i øvrigt det, at selv indenfor Tjenestemændenes Organisationer ønskede man i alt Fald fra flere Sider netop Ordet „senest“ indsat, fordi man meget vel kunde tænke sig en Revision tidligere, formentlig en Revision i opadgaaende Retning.

Den højtærede Finansminister brugte det Udtryk om Forhandlingsretten, at den betyder kun, at Tjenestemændene skal *høres*, og Stillingen er jo den, at i det foreliggende Tilfælde er der ikke sket stort mere end, at Tjenestemændene er hørt, idet man ikke naaede til en Realitetsforhandling. Ingen benægter heller, at Reglerne om Forhandling er sket Fyldst i det foreliggende Tilfælde. Jeg vil gerne om dette saa vigtige Forhold sige, at vi bør efter min Formening lægge hverken for meget eller for lidt ind i denne Forhandlingsregel. Det almindelige Synspunkt maa efter mit Skøn være dette, at Lovgivningsmagtens Stilling til Tjenestemændene kan og bør ikke i Realiteten være anderledes end dens Stilling til andre Samfundsklasser. Det vil i mangfoldige Tilfælde være baade naturligt og klogt, at en Regering paa Forhaand forhandler med de

Faktorer, en ny Lovgivning angaar, og det er da ogsaa Praksis. Forhandlingen kan være mundtlig eller foregaa saaledes, at vedkommende Lovudkast sendes til skriftlig Erklæring. Vi ved, at snart forhandler man med Repræsentanter for et Erhverv, naar Lovgivningen angaar dette, og snart forhandler man med de Organer, der skal administrere vedkommende Lov, kommunale Organisationer, retskyndige Organisationer o. s. v. Der kan være en Værdi, en Realitet i en saadan Forhandling, navnlig naar den fører til en fælles Opfattelse af, hvilken Nyordning der er den bedste og rimeligste. Hvis Rigsdagen derefter i Lovsform godkender, hvad man saaledes er enedes om, ligger der i denne Fremgangsmaade en Betyggelse for, at Loven vil blive staaende, indtil nye Momenter kommer til, eller indtil de Forudsætninger, hvorunder den er givet, brister.

Tjenestemændene har altsaa den Fordel, at der skal forhandles med dem, inden der lovgives paa Omraader, der vedrører deres Retsforhold, deres Lønninger o. s. v. Derfor kan Tjenestemændenes Forhandlingsret være en Værdi og en Realitet, forudsat at man gaar ind i en Forhandling saaledes, at der kommer en virkelig Forhandling mellem de to Parter. Men naar det er sagt, vil jeg gerne føje til, at det aldrig kan være klogt at prøve paa at lukke Øjnene for klare Kendsgeminger, og følgelig er det ej heller klogt at ville overse den Kendsgemning, at Forudsætningen for Loven om Konjunkturtillæg af 1925 ganske er bristet. Ved Lovens Givelse var Kronekursen ca. 70 Ø., en Kurs, der forudsattes at skulle stige i Løbet af et Par Aar til 72. Men nu, saa kort efter, har vi Guldkronen og et til denne nogenlunde svarende Pristal.

Jeg vil da gerne stille det Spørgsmaal: Mon Tjenestemændene ret beset selv kan være tjent med det Standpunkt, deres Organisationer her har indtaget? Hvilke mærkelige Perspektiver rummer ikke dette Standpunkt? Vi tænke os blot det ret nærliggende Tilfælde, at vi laver en ny Lønningslov, og der forud for denne Lønningslovs Tilbliven er gaaet en Forhandling, hvor man har opnaaet Enighed med Tjenestemændene, og at der i denne Lønningslov staar, at den skal revideres om 5 Aar. Hvis der saa et eller to Aar efter, at denne Lønningslov er givet, sker en stærk Konjunktursvingning, og Priserne maaske gaar 35 pCt. op, skulde da Lovgivningsmagten have moralsk Ret — som man udtrykker sig — til at sige: Nej, undskyld Bordet fanger;